

Balatonberényi Tükörkép

"Itt mindenki szóhoz jut." "A véleménye miatt senki ne szenvedjen zaklatást."

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének,
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni,
Az én kedves kis falumba
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba
Indulnak el ifjak, vénék,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme sugna, szállna,
Az én kedves, kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

KARÁCSONY

Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna
Óh de nagy boldogság
Szállna a világra.
Ez a gyalgó ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.
Golgotha nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget,
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege,
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra...

Ady Endre

Testvértelepülési küldöttség községünkben

Erdélyi testvértelepülésünk, Csíkszentimre képviselő-testületének küldöttsége látogatott a hétvégén községünkbe. A Kencse Előd polgármester és Fülöp Kinga alpolgármester vezette delegáció egész éjszakás utazás után pénteken délelőtt érkezett meg Balatonberénybe. Este közös vacsorára, majd a két képviselő-testület tagjainak megbeszélésére került sor. Szombaton településünk látnivalóival ismerkedtek vendégeink, s délután a helyi borokat is volt alkalmuk megkóstolni. Vasárnap délelőtt községünk intézményeit keresték fel székelyföldi barátaink, s vasárnap kora délután vágtak neki a hosszú hazútnak. A kilencvenes évek elejétől meglévő testvérkapcsolatot idén szerencsére különösen jól sikerült tartalommal megtölteni: a nyáron balatonberényi gyerekek táboroztak Csíkszentimrén, míg partnertelepülésünk őszi falunapján Horváth László polgármester vezetésével közsé-

günk küldöttsége ismerkedhetett meg legendás székely vendégszeretettel. 2009 nyarán a szentimrei gyerekek balatoni táborozásával folytatódik a két település közötti immár több, mint másfél évtizedes együttműködés.

Hírek

Készült Balatonberény Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2008. október 29-én a Művelődési Házban megtartott ülésének jegyzőkönyve alapján: **Horváth László polgármester beszámolt a két ülés között végzett munkáról:**

Október első hetében **az aprítógép pályázat szerződéskötéséit** intézte. Az aláírás időpontja várhatóan november közepe lesz. A Dél-balaton Agráripari Zrt-vel szóbeli megállapodást kötöttek a zöldhulladék további hasznosítására. Hamarosan kijelölnek egy területet, ahová a GAMESZ azt elszállíthatja, a továbbiakban ők gondoskodnak a szántóföldekre történő kiszórásáról zöldtrágyaként.

A Berény Yacht Club Kft-től megérkezett az adásvételi szerződés tervezete. Jelenleg ügyvédek tanulmányozzák. A véleményezés után kerül majd a Pénzügyi Bizottság elé.

Ezután ismertette **a DRV-től a Balatonberényi Sportkörnek írt levelét**, melynek lényege, hogy az évekkel ezelőtti szennyvízrákötés nem volt bejelentve. Öt évre visszamenőleg 643 eFt csatornahasználati díj, a víziközműfejlesztési hozzájárulás összege 992 eFt, összesen 1.635 eFt a DRV követelése.

Ismertette Balatonszentgyörgy, Hollád, Tikos, Vörs Községek Körjegyzőségétől érkezett képviselő-testületi határozatot, mely szerint **Balatonszentgyörgy Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Balatonberényi Turisztikai Egyesületbe tagként be kíván lépni.**

Horváth Péter alpolgármester elmondta, hogy október 25-én **LEADER ülésen** vett részt. Az itt ismertett pályázatok a balatonberényi honlapon is megtalálhatók. Pályázhatnak önkormányzatok, civil szervezetek, vállalkozók.

Horváth László a vitorlaskikötő és a HM üdülő iratait átadta Möring József Attila országgyűlési képviselőnek, aki javasolta, hogy a **Zöldfok Zrt. által kiküldött árajánlatokkal** kapcsolatban a környékbeli polgármesterek üljenek le megbeszélésre. Kiss Ferenc képviselő szerint annak idején az önkormányzat nem választhatott másik szolgáltatót. Meg kell nézni, hogy a szerződés felbontható-e, és választhatunk-e másik szolgáltatót. Horváth László megígérte, hogy a jegyző úr ennek utána néz.

Osvald János röviden ismertette a **GAMESZ üdülési szezonban végzett munkájáról, a Községi Strand működéséről** szóló beszámolóját. Elmondta, hogy a Marcali Kistérségen belüli közmunkaprogram keretében jelenleg 4 fő dolgozik október 3-tól december 31-ig. Kapott tájékoztatást az ezután induló téli közmunkaprogramról. Mindenképpen szeret-

nék igénybe venni, mert majdnem 100 %-os támogatást adnak a foglalkoztatásra.

Ifi Béla, a Pénzügyi Bizottság elnöke felhívta a vezető figyelmét, hogy kérjen árajánlatot a községi strandi vízesblokkok és zuhanyzók felújítására.

Takácsné Vörös Anikó kempingvezető beszámolt a **Naturista Strand és Kemping nyári szezonban végzett működéséről.** Szükség lenne a szálláshelyek bővítésére. Jó lenne pályázatot találni erre. Szerinte a Motel helyére kellene újat építeni. Szükség lenne olcsó és középkategóriájú szálláshelyekre is. Horváth László szerint egy motel építése nagyon sokba kerülne, mobilházakban is gondolkodni kell. A kempingvezető nem tudja, hogy a mobilházak milyen összegből jönnének ki. A Motel 15 szobából álló épület lenne 2-3 ágyas szobákkal, zuhanyzóval. A nyáron sokan jöttek át hozzánk az olcsóság miatt is. A vendégek zöme igényel olcsóbb kategóriát is. Osvald Bálint képviselő szerint itt komoly számításokat kell végezni, mielőtt eldöntik, hogy új Motel vagy mobilházak lesznek. Horváth Péter elmondta, a beszámolóból kitűnik, hogy **évről-évre sok külföldi turistát veszítettünk el.** Ez a Balaton mellett általános tendencia, valamint az is, hogy megfordult az arány a magyar vendégek felé. Ennek több oka lehet. A prospektusok nem készültek el, az a mi hibánk. A beszámoló jól használható volt. Van fizetőképes kereslet. A Motel még ebben az állapotában is keresett, de színvonalas szálláshelyünk nincs. A látogatottság a strand irányába tolódott el. Kéthetes vendégek nem nagyon vannak – egy-két napra jönnek strandolni. Így a strandbevétel nőtt, a kempingbevétel csökkent. A személyzettel a vendégek maximálisan elégedettek voltak. Az alpolgármester szerint a településen hiányzik legalább egy 3 csillagos kategóriájú szálláslehetőség. Horváth László hozzátette, **a szálláshelybővítést megpróbálják szorgalmazni.** A honvédségi, baranyai üdülőt, OKISZ-t próbálják pozitív oldalra fordítani.

Horváth Péter a Környezetvédelmi Programot áttanulmányozta. Igyekezett a pályázati forrásokat megkeresni. A fejlesztési célokban leírtak nem véglegesek, kéri, hogy javaslataikat juttassák el hozzá. Érdemes lenne egyeztetést végezni, mert máris akadtak javaslatok. Elsődlegesnek a turisztikai fejlesztési koncepció elkészítését tartja. A második helyen a naturista szálláshelyek bővítése van.

Horváth László megköszönte az alpolgármester úr tájékoztatóját. A fejlesztési elképzeléseket összegyűjtik, tervezik ez ügyben összehívni a civil szervezeteket is.

História

A Pletyka

Futó Elemér bátyám szarkáról írt cikke felelevenített egy régen történt eseményt, történetet. De mielőtt rátérnék a történetre, hadd beszéljek egy kicsit az előzményekről.

Nyolc éves körüli lehettem, édesapám hozott nekem az erdőről egy szajkó fiókát. Abban az időben Kaposváron az Iszák utcában a Kapos folyó partján, közel a vasútállomáshoz laktunk. Matyikánk, ahogy mi neveztük, megszokta új helyét, családját, szépen fejlődött. Egy nap panaszos macskanyávogást hallottunk. De hiába kerestük a kiscicát. Aztán később kiderült Matyikánk, ökelme utánozta a cica nyávogását. Pár hónap múlva már az ugató kutyát is utánozta. Tökéletesre fejlesztette a vonatok hangjának, füttyének utánzását is, külön a vicinálisnak, a 424-esnek vagy a hatalmas Trumannak. Matyika nagyon tisztaságszerető madár volt. A külön vödörben naponta többször megfürdött. Sajnos ez okozta a vesztét is. A félig vízzel töltött vödörből az elázott tollával nem tudott kirepülni szegény, vízbefúlt.

Gyerekként, amikor már nagyobb távolságot is képes voltam bejárni barátaimmal, a Kaposvár környéki erdőket jártuk, bújtuk. A természet szeretete, megismerése, megóvása mind a mai napig fontos része életemnek. Volt alkalmam a hosszú évtizedek alatt meglesni a természet egy-egy csodáját, megismerni, megtanulni az énekes madarak füttyét.

Történt egy alkalommal, hogy két haverommal jártuk szokásunkhoz híven a városhoz közeli kislaki erdőt. Közel az erdő széléhez érve arra lettünk figyelmesek egy szarka mama hívogatja fiókáit egy kis repülési gyakorlatra. Mivel a kis kényelmesek továbbra is a fészekben ücsörögtek, elhatároztuk kiszedjük őket onnan. A fészek egy vékony akácfán trónolt. Mellette egy vastagtörzsű juharfa állt. Egy ötlettel egyikünk elkezdte erősen rázni az akácfa törzsét. A fészket ölelő ágak miatt a fiókák nem tudtak kirepülni. Felmászva a juharfára gyerekjáték volt a három fiókából kettőt kiszedni. Hát ettől a perctől kezdődött a madarunk új élete. Én a madárfogáskor 17 éves suhanc voltam. A város központjához közel a Kanizsai – Füredi utca sarkán laktunk. Ez egy mozgalmas környék volt. Trafóállomás, benzinkút, kocsmá, boltok a ház körül. Az udvarban asztalos, mérlegjavító műhely, gabonátároló irodaház működött. A szarka fiókánk az asztalosok jóvoltából egy szép nagy ketrecet

kapott. Ahogy megszokta helyét, új családját, felmerült a kérdés, mi legyen a neve. A felmerült több név mellett Homoki Nagy István természetfilmjéből a sólyom nevét, a Pletykát kapta. És valóban ez egy találó név volt, mert szinte egész nap járt a szája. Szokás volt nálunk, ha a lakásunk közelébe értünk, jelezve jöttünket egy nagyot füttyentettünk. Egy nap azzal a hírrel fogadott jóanyánk, hallva a füttyöt, várt bennünket, de hiába. Aztán rájött, nem mi, hanem a Pletyka utánozza a füttyszót. Akkor még nem tudtuk, madarunk rövid idő múlva elkezdte a sokat ismételt szavakat utánozni. Az első szó a neve volt, a Pletyka. Aztán sorba jött a többi: na, Era, hülye, kurva. A család tagjain kívül minden idegennek produkálta magát. A legérdekesebb talán az volt: a hölgyeket lekurvázta, a férfiakat lehülyézte. Sosem tévedett. Pontosan megismerte a nemeket. Híre ment a beszélő szarkának, főleg erdész és vadász berkekben. Sokan jöttek a szinte emberi hangon beszélő szarkát megnézni, meghallgatni. Pletyka, a családtag a konyhában szabadon mozgott, röpködhetett. Naponta több alkalommal bebizonyította, nem hazudtolta meg önmagát, hogy ő bizony csak egy tolvaj. A konyhában használt fényes tárgyak közül kés, villa, kanál, nagy fémpénz percek alatt a szekrény tetejére került. Olyan rafinált volt, hogy időközönként ellenőrizte, ott van-e még az összegyűjtött kincse.

Ez a fekete-fehérbe öltözött, kedves kis farkát billegtető, csörgőhangú tolvaj megihletett már költőt, zeneszerzőt, de még nyelvtörőt is írtak róla. Íme: nem minden tarka farkú szarka farka tarka. Csak a tarka farkú szarka farka tarka.

Pletykánk öt évet élt. Lehet, hogy a táplálékul adott verebekben maradt légpuskagolyók miatt halt meg ólommérgezésben.

Szeretett madarunk, Pletyka a nagyszájú, emberi szavakat utánzó kis tolvaj apró lelke biztosan reinkarnálódott egy hasonló nagyszájú pletykázó nőbe.

E.B.L.A

História

Csicsergő

Napjainkban a településekben és azok környékén fennmaradt, egyes területek népies elnevezésének eredetét kutatni nagyon nehéz. Míg a régészettel foglalkozók föllelnek írásos dokumentumokat, a mindenhol előkerülő tárgyak is sokat elmondanak nekik. Addig, az említett elnevezések nagyobb hányadáról nincs még töredékes dokumentum sem. Valós korát, sok esetben értelmét csak magyarázni lehet, több variációban. Melyik igaz, melyik nem, eldönteni ma már szinte lehetetlen. Talán nem is baj. Mindenki fogadja el azt, amelyik neki tetszik, amelyik a szívéhez közelebb áll.

A címben szereplő elnevezéssel könnyebb a helyzetünk, hisz a szó sok mindent megmagyaráz, ha ismerjük a helyszínt. Ez pedig a parttól a vízbe nyúló kavicszátony, esetleg homokköpad. (Aki pontosabb ismeretekkel rendelkezik anyagáról, az javítsa, vagy egészítse ki).

1863 évben készült el a Beszédes-féle Sió zsilip, aminek segítségével több, mint egy méterrel csökkentették a Balaton vízszintjét. (Még napjainkban sem dőlt el az a vita, hogy 1, 2, vagy 3 méterrel csökkentették a vízszintet.) Ebből következik, hogy a nevezett zátony ekkor keletkezett, bukkant a vízfelszín fölé.

A madarakkal foglalkozó tudósok már több mint száz esztendeje tudják hogy a Balaton fontos táplálkozó és pihenő hely az őszi-tavaszi madárvándorlás során. (1900-tól Lovassy akadémiai professzor, Keller professzor, majd ahogyan telt az idő, egyre többen lettek.) Nyílt vízben a partoktól biztos távolságra a réce és liba-félék sokadalmá pihenni ki az út fáradalmait. Volt okuk a félelemre, mivel az emberek módfelett kedvelték peccsenyőjüket. Némelyek a víz alá bukva apróbb halakat fognak, mások a meder alján tanyázó csigákat, kisebb kagylókat nyelnek el. Az apró, vízparton élő madarak pedig tízezer szám vonultak a fővenyes partot követve, a hullám kiverte rovarokat kapkodták össze és a homokban élőket is fölcsipegették. Az alacsony part háziállatok járta gyeptakarói, tele voltak bogársággal, vagy azok lárváival. Terített asztalt kínált az északi vándoroknak.

A vízben benyúló zátony kedvelt helye lett az itt élő és vonuló vízi-vízparti madaraknak. Élelem utánpótlásról a hullámok gondoskodtak, de a hely biztonsága is vonzotta a szárnyasokat. Nem borította növényzet, így időben észrevették ha a partról róka, görény, vagy hermelin lopakodott feléjük. A zátonyt körülvevő sekély vízben a vidra sem tudta meglepni őket. (A melegbundájú halfogónak időnként kedve szottyan egy kis madárpeccsenyőre, de néha elkapja a pézsmát is.)

Nyárvégén a madarak nem énekelnek, ami nem jelenti azt, hogy ezek után már némán röpködnek. Szó sincs róla! Mindegyik faj a maga „nyelvén beszélget”, csivitel, csicsereg. Ki hangos messze hangzóan, ki halkabban.

Berényi emberek rendszeresen hallották a zátonyról jövő madárcsicsergést. Talán az 1860-as esztendő második felében az egyik atyafi így szólhatott társához: „Menjünk ki a madárcsicsergő hely mellé napozó pontyot böknöni!” A komának is tetszhetett az elnevezés, mert tovább adta. Nem tellett el sok idő, a faluban mindenki átvette. Később az elnevezés mellől elmaradt a madár, csak a csicsergő maradt.

Szerintem így történhetett. Természetesen másoknak „más csapában jár az eszük kereke”, tehát másképpen gondolják. Jó lenne, ha többen leírnák, hogy miképpen vélekednek erről, így mindenkinek, aki új történetet eszel ki, lesz egy „saját” Csicsergője.

Amint említettem, a Balatonon nagyon régóta folyik madármegfigyelés és az innen származó adatokat időnként a Madártani Intézet évkönyvében az „Aquila”-ban megjelentették. Itt találkoztam először a berényi „Csicsergő” elnevezésével. Európa híré madártudósunk dr. Kéve András (1909-1986) a II. Világháború után rendszeres madármegfigyeléseket végzett itt. Miután a természetvédelemben kezdtem el dolgozni, a szeretett Bandi bácsitól én vettem át a képzeletbeli staféta botot.

Helyszűke miatt „ízelítőként” ismertetek néhány adatot az itt készült madár megfigyelésekből:

Dr. Kéve (Csicsergő):

1957: Lócsér, 3 pld. fiatal, 3 pld. öreg. (Tengerpartokon fészkel.)

1959: Ezüstsirály 1 pld. (Északi féltekén, egészen a sarkkörig fészkel.)

1960: Fenyérfutó 1 pld. (Fészkelése az északi sarkvidék szigetein.)

1961: Kisgoda. (Költő területei: Lappföldről a Csukcs-félszigetig, Alaszkáig.)

A zárójelbe tett szöveget én írtam.

Futó: (Balatonberény előtti Balaton):

1988 Tél: Tökés réce 10 000 pld;

Kontyos réce 5 500 pld; Kerцерéce 2 500 pld;

Vetési lúd 8 000 pld.

A partokon, minden talpalatnyi helyre valamilyen építmény került, a kulipintyótól az olyan villáig, ami alól csak a kacsalábat felejtették ki. A madarak pedig elkerülték a valaha nekik olyan kedves vidéket. Hol vannak már azok az idők, amikor a tarajos hullám a sekély homokos partra erejét veszítve szaladt ki és rakta le a törmeléket? Az esze ment partszabályozás következtében,

Kultúra

most vízpermetet szórva, dörögve csapódik a beton falnak! Hol vannak azok az idők, amikor a berényi asszonyok, ha babot főztek, a Balatonból hozták a vizet, mert abban hamarabb megpuhult.

Hol vannak már azok az idők, amikor a somogyi partot nem nádas szegélyezte? A vízbelépő talpát selymes homok simogatta! Borbás Vince (1844-1905) kiváló növénytudósunk megállapította: Az említett parton nem tud a nád megtelepedni, mert a homokban nincs annyi tápanyag, amiből a növény megéljen. (A Balaton növényföldrajza, 1900) Viszont 1974-ben egy Balatonnal foglalkozó tudós tanácskozásról így ír az

újságíró: „A tudósok aggodalommal figyelik a déli part nádasodását.” (Somogyi Néplap, 1974.VI. 1.) A nádasok pedig terjednek tovább, mert a homokot egyre vastagabban befedi a bűzös iszap!

A fenti rövidke elmélkedésre valaki megjegyezheti: „Hja Uram, hol van már a tavalyi hó!”

Úgy bizony! Az már régen elolvadt a természet szabta törvények szerint. A Balaton korán szerzett „betegségeinek” nem sok köze van a fentebb idézett törvényekhez, azokat a kapzsiság (pénz), az emberi butaság, (finoman kifejezve) okozták.

Futó Elemér

Halottak napján

Nem tudom, honnan a szokás, hogy nem a jelzett napon keressük föl elhunyt szeretteinket, hanem egy nappal előbb, mindenszentek napján. De ez sem teljesen igaz, mert akit a jó, vagy rossz sorsa messze repített ősei hajlékától, az ott került a hantok alá. Ha emléke még él szívünkben, akkor néhány nappal előbb Őt is meglátogatjuk. Csokor virággal, vele vagyunk legalább annyi ideig, amíg néhány szál gyertya a sírján elég.

Szép a temető. Tudom, most néhányan ráncolják homlokukat, nem értenek velem egyet. Azzal érvelnek, hogy az elmúlás kertjére nem illik a jelző! Nincs igazuk!

Ami szép, az bárhol legyen is, mindig szép. Hitünk szerint sincs okunk búslakodni, mert Gábrriel arkangyal harsonájának szavára egy új boldogabb élet következik. Az írás mondja, „föltámadunk”!

Jó kinn lenni, még akkor is, ha esik az eső, állni sír mellett, lélekben beszélni azokhoz, akik ott lenni pihennek. Talán egy rövid imát is elmormolunk, kérve az Urat, hogy fogadja be Őket „hajlékában”. De bocsásd meg nekünk, gyarló embereknek, Uram, hogy néha perlekedünk Velled. Nem merjük hangosan kimondani, de kőbe vésetjük azt, ami szívünkéből fakad: „Miért szakítottad le a rózsabimbót, amikor hervadt virágot is találsz?” Tudod jól, választ nem várunk, de valamennyi megnyugvást ad, ha Neked is elmondhatjuk örömeinket, bánatainkat! Egy kis ideig fészket rak az elménkben a gondolat, hogy akik itt kinn állunk, tekintetünk a gyertya lángjába réved, mi is ide kerülünk. Ki előbb, ki utóbb. Tudatunk alatt egy kicsit magunkat is ünnepeljük, gyászoljuk?

Talán a nevéből adódóan lett temetői virág az árvácska, mert akik itt ballagunk a sírokkal szegélyezett ösvényen, szeretteink távozása után árvák maradtunk. Nagyon sok színben pompáznak, az enyhe szélben. A virág fejcskái bókolással köszöntgetnek az elhaladóknak és a mellettük állóknak.

Néhány nyughely elhanyagolt, gondozatlan. Nem tudni, mi az oka: Talán kihalt a nemzeti-ség? Vagy az utódokat messze röpítette a hazánkon oly „sokszor átsöprő történelmi viharok egyike? Őseit és Hazáját feledte? Talán olyan durván szakadtak szét a családi kötelékek, hogy a keletkezett mély sebek még nyíltak? Nem tudom az okát, nem keresem!

Nagyon jól tudjuk, hogy az emberi lelkek mennyire különböznek egymástól. Számtalanszor nem azt látjuk az arcokon, viselkedéseken, mint ami a belsőben lakozik. Van, kinek tekintete messze réved, más lehajtott fejjel nézi a hantokat. Eltitkolt érzelmeikről a sűrűbben vett levegő, vagy a szemsarkából gyorsan letörölt könny árul el valamit.

Ami nekem még temetői virág, az a krizantén. Uram Atyám, mennyiféle van belőlük: Látni kis tömött virágúakat szinte minden színben. Aztán nagy „busafejűt”, sárgát, meg fehérét. Némely virágok vázáokban, mások különféle koszorúban pompáznak. Nincs a világon az a szépség, amin ne lenne legalább egy sötét foltocska. Keserű száj ízét okoz a néhány műanyagból készült koszorú. Isten őrizze, hogy tanácsot adjak bárkinek, de szerintem egy szál, vagy csokor virág szívhez szelődőbb, mint a silány műanyag.

Messze került, rég nem látott rokonok, barátok, kedves ismerősök itt találkoznak. Kiderül, hogy mennyi gyerek született, az öregek pedig büszkén mesélnek az unokákról, néha még fénykép is előkerül. Elkomorult képpel sorolják azokat, akik elmentek, sírjuktól jönnek, vagy ezek után mennek oda. Ha nagy beteg volt az illető, hozzá teszik: „Magához szólította az Úr, megváltotta szenvedéseitől”.

Késői sötétben elment az utolsó látogató. Csend borul a csendesség birodalmára, a sírokon táncol a sok száz gyertya fénye. Valahol, egy vénséges vén anyóka hazacsoszogott a temetőből. Gyertyát gyújt a szentkép előtt és egy sor imát mondott az elhunytakért. Befejezve az áhítatot, nem mondja, inkább sóhajtja: „Nyugodjanak békében”!

Futó Elemér

Klubból egyesület születik

A Balatonberényi Nyugdíjas Klub ez év október 22-én taggyűlést tartott. Ez önmagában még nem lenne hír, ha nem bírna különös jelentőséggel a rendezvény. A megjelentek ugyanis elhatározták, hogy egyesületté alakulnak át. A döntés miértjéről Tilesch József, az egyesület megválasztott elnöke beszélt:

- Tulajdonképpen még mindig klubként működünk, mert a taggyűlés határozatát ezután kell jóváhagyni. Azt reméljük, hogy az egyesületté válással nagyobb lehetőség nyílik meg előttünk. Itt mindenekelőtt az anyagiakra gondolok, mert módunk lesz különböző pályázatok célbavételére. Ezek elnyerése további lehetőségeket jelentene a tagság számára.

- Ismereteim szerint a klubnak eddig is gazdag volt a programja. Mi változik ezután?

- Igen. Évente több kirándulást szerveztünk tagjainknak, és helyileg is sok rendezvényünk volt. Ezeket eddig a befizetett tagdíjból, a tagság egyéb hozzájárulásaiból, illetve más támogatásokból sikerült finanszírozni. A jövőben sikeres pályázat esetén az anyagi lehetőségeink javulnak. Tevékenységünk természetesen nem merül ki csak az említettekben. Tagságunk zöme aktívan kiveszi részét a községünkben adódó tennivalókból. Ezek között szeretném megemlíteni az évente kétszeri temető takarítást. A nyári hónapokban ügyeletet adunk a Mútház-ban, és kalauzoljuk a látogatókat. A megnyitás előtt elvégezzük a ház takarítását. Minden évben aktívan részt veszünk a Föld Világnapja alkalmából szervezett szemétygyűjtési akcióban.

- Mondjon pár mondatot a népdalkörörről, hiszen a község lakossága körében is ismert a tevékenységük.

- A dalkör a legaktívabb tagokból verbuváló-

dott, melynek jelenleg tizennégy tagja van. Vezetője Lukács Ferencné. Munkájuk elismerésre méltó, hiszen szabadidejüket áldozzák föl, amikor hetente próbára járnak, illetve fellépnek különböző rendezvényeken. Szereplésükre az önkormányzat és a művelődési otthon is igényt tart. Legutóbb Tabon léptek fel az idősek napja alkalmából szervezett megyei rendezvényen.

- Említette, hogy mint egyesület nagyobb anyagi lehetőségekkel számolnak. Ezenkívül az egyesületté válás milyen változásokat jelent még?

- Községünkben a klub tizenöt éve működik, én négy éve töltöm be az elnöki tiszteket. Úgy gondolom, hogy szervezetünk működésében nem kell lényeges változásokat végrehajtani. Tagjaink eddigi megnyilvánulásai azt igazolják, hogy a vezetés jó úton halad, figyelembe veszi a közösség javaslatait, igényeit. Minden rendezvényünkkel arra törekszünk, hogy tagjainknak maradandó élményt szerezzünk. Legyen ez helyi "fehérasztalos" összejövetel, kirándulás az ország különböző tájaira, budapesti múzeum látogatás, vagy az évente ötszöri színházi bemutató megtekintése. Az alakuló taggyűlésünk új vezetőséget is választott. Tagjai rajtam kívül: Marton László, Megyeri Gyuláné, Szakál Ferenc, Ujj Imre, Dr. Zsoldos Miklósné. Elhatároztuk, hogy tevékenységünket az eddigi jó tapasztalatok, és szellemi hagyományok megőrzésével, folytatásával kívánjuk végezni. Ezen szándékunkat az alapító okiratban is rögzítettük - mondta az elnök.

A jelenlegi klubnak közel nyolcvan tagja van. Ennyi ember igényét nem könnyű kielégíteni. Valamennyinek kedvére tenni pedig lehetetlen. Aki viszont társaságra, kikapcsolódásra, hasznos programra vágyik, annak érdemes felkeresni a klubot, illetve a jövőbeni egyesületet.

U.I.

Felelősen – felelősséggel!

Bató Bernadett cikkét Marcipán kutyájáról hónapról-hónapra követhetjük újságunkban. Ehhez kapcsolódva (magához a témához: a kutya) és egy hétvégi kisállatbörze (kutyavásárlás) képeit szeretném megosztani Önökkel.

Már csak azért is, mert kicsit elszomorított, hogy milyen meggondolatlanul vágunk neki egy korántsem könnyű feladatnak; (főleg a kutya szempontjából) a kutyavásárlásnak!

Az idill: jöttek-jöttek az emberek, néztek jobbra, néztek balra, kicsit kérdezelődtek, aztán odébbálltak, megint kérdezelődtek, megint odébbálltak. Fogalmuk sem volt róla, egyáltalán

milyen kutyát szeretnének? Vagy éppen az adott fajon belül milyen színekben pompázhatnak a kutyusok? Nem a tulajdonságai alapján döntöttek, hanem, hogy melyik tetszik jobban, melyik az aranyosabb. Ez mind szép és jó – egy darabig! Aztán majd pár hónap múlva rádöbbennek: ez nem hozzám való, nem is ilyet akartam, esetleg túl kicsire – túl nagyra nőtt, nem tudom biztosítani, amire neki szüksége van (megfelelő hely, sétáltatás, szabadság, szeretet...)

Mennyivel egyszerűbb lenne, ha előtte fellapoznánk egy-egy könyvet róluk – informálódnánk több helyről, és mindjárt konkrétabb képet kapnánk. Nem beszélve arról, ahol gyerekek van-

Kultúra

nak! Azt hiszem, még jobban meg kell gondolnunk, mit viszünk haza. És ha esetleg meggondolatlanságunk miatt nem vált be a kutyus, mi lesz a további sorsa? Mennyi-mennyi felelősségteljes gondolatnak kellene megfordulni fejünkben!

Talán egy kicsit ezzel a cikkel tudok segíteni az embereknek, hogy olyan kutyát találjanak maguk mellé, akivel a megfelelő gondviselés és a szeretet

Sétálunk, sétálunk...

Zsemleszínű – bár jelenleg inkább vörösesbarnába hajló kiskutyánk, nagykutya lévén elég nagy mozgásigényű. (Azt hiszem, így mondják a szakértők, azt, hogy mozgékony ebünk napi száz kört fut az udvarban, nem említve a kerítés mentén való fel-alá nyargalást.)

Ebből következően, ráérő időmtől és az időjárás szeszélyeitől függően nyaranta heti kétszer-háromszor, egyéb évszakban hétfévente legalább egyszer sétálni viszem Marcipánt, aki az első öt percben ilyenkor - költői hasonlattal élve - rendszerint úgy viselkedik, mint az örült, ki letépte láncát... Ez lehet az oka, hogy sokakban, akik látták az alábbi jelenetet: elől rohanó nagydarab eb, mögötte a póráz végén loholó kínosan mosolygó gazdi – felmerült a kérdés, hogy tulajdonképpen akkor most ki is sétáltat kit? Bevalom, ez számomra sem mindig egyértelmű. Ezért jobb szeretem inkább olyan terepre vinni a jószágot, ahol kevés ember mászkál, és ezért bátran szabadon engedhetem. Általában tehát a Bokros felé vesszük az irányt. A János Pincéhez érve, megtisztelve addig minden fát, bokrot, villanyoszlopot stb., visszaveszünk a sebességből, és már egészen emberi tempóban vágatunk le a lejtőn. Aztán lecsatolom Marcipánról a póráz, mire ő boldogan galoppozik előttem az úton. Néha jól előreszalad, végigszimatolva az út menti növényzetet, de azért mindig visszavisszanézve, megyek-e még utána. Igyekszem változatos sétateret biztosítani számára, mivel szem előtt tartom, hogy megfelelően érdekes és izgalmas környezetben teljen az idő. Meg azért is, mert ha önagysága nem tudja előre, merre fogunk menni, akkor rendszerint kénytelen megvárni, illetve ismeretlen terepen nem szalad olyan bátran előre, és van rá esély, hogy rá tudjak kiáltani, mielőtt az összes pincéhez bekukkantana, előnyben részesítve természetesen azokat a helyeket, ahol a tulajdonosok maguk is ott tartózkodnak éppen. Így ha sikerül elég szigorúságot vinni a hangomba, akkor még vissza

oda-vissza működik. Mert az senkinek sem jó, ha a kutyus nem „vált” be. Akkor mindenki csalódott. Hát ezekkel a tapasztalatokkal, gondolatokkal kívánom, hogy mindenki találja meg a megfelelő kutyát, társat, barátot...

„Szeretnék egy bozontos kiskutyát,
Hogyha nem lesz fajtisza, az se baj,
Sőt még az se, hogyha tíz cipőt is
Összerág, és a szőre kóc kisbohóc.”
Czimbalek Andrea

is jön hozzám, ha hívom.

Ez volt az, illetve a múlt hónapban leírt történet, aminek következtében elbizakodottságomban odáig ragadtattam magam, hogy úgy döntöttem, hogy nem csatolom rá visszafelé a póráz, hátha szépen hazajön majd velem. Ugyanis hazafelé nagyjából ott, ahol el szoktam engedni, elkapom, és pórázon ballagunk haza, mivel serdülő kutya korában egy alkalommal a legnagyobb vacsoraidőben sétált be a János Pincébe a táplálkozó vendégek közé. Szerencsére ő maga is megszeppent kissé, így nem okozott nagy felhördülést, még időben „karhatalommal el tudtam vezetni” onnan.

Elég az hozzá, hogy nemrég úgy ítélt meg a helyzetet, hogy az eb már kellően megkomolyodott és megérett arra, hogy fegyelmezett felnőtt kutya módjára, szépen hazajöjjön a gazdival.

A temetőig nem is volt semmi gond. Hanem amikor az utcánkba kellett volna befordulni, Marcipán hirtelen úgy döntött, élvezi még egy kicsit az önállóságot, és megindult az Irányi utcán, végiglátogatva és felszabadultan üdvözölve az ottani kutyákat. Kiabálhattam neki szigorúan, kedvesen csalogatva, de hiába. Néha visszánézett ugyan a gazfickó, de esze ágában sem volt engedelmeskedni. Sőt némi értetlenkedést láttam a szemeiben, hogy mi a csudát hangoskodok én itt fényes nappal a nyílt utcán?

A virágüzlet előtt aztán megállt öméltósága, és alaposan szemrevételezte a kirakott a virágokat. De szerencsére még időben érkeztem, mielőtt egyéb kontaktust is létesíthetett volna velük. Végre elkaptam a grabancát és hazaráncigáltam, útközben rávilágítva, hogy mekkorát csalódtam benne, volt egy esélye, de azt is eljátszotta.

Azóta visszatértünk a megszokott módszerekhez, de a reményt nem adtam fel, hátha egyszer majd mégis olyan fegyelmezett ebbé tudom változtatni Marcipánt, hogy teljes bizalommal, póráz nélkül vonulhatunk végig a falun, minden fennakadás nélkül.

Bató Bernadett

Programok

JÖN A MIKULÁS!

2008. december 6-án délután 18.00 órakor
Balatonberénybe a Művelődési Házba
várunk minden 2-14 éves korú
balatonberényi gyermeket!

Ajándék és meglepetés vár rátok!

Gyertek el!
Mindenkit szeretettel várunk!

Meghívó

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves
családját karácsonyi ünnepségünkre,
melyet 2008. december 20-án,
17.00 órakor tartunk a balatonberényi
Művelődési Házban.

Szeretettel várunk minden kedves
érdeklődőt!

Édesapánk,
Gere István
dec. 21-én betölti
életének 60. évét,
ez alkalomból
szeretnénk őt köszönteni sok-
sok szeretettel. Nagyon sok boldogságot, jó
egészséget és minden jót kívánunk neki.

Gyermekei: Ildikó, Péter, Mátyás

Áldott, békés, szép karácsonyi ünnepeket és
eredményekben gazdag, boldog új esztendőt
kívánok minden kedves vásárlómnak.

Gere Ildikó

Törődik Ön az egészségével?

IGEN !

Az Alapszolgáltatási Központ Családsegítő
és Gyermejjóléti Szolgálat

EGÉSZSÉGNAPOT szervez,

2008. december 12.-én pénteken, 9-13 óráig.

Érintett települések: Balatonkeresztúr, Bala-
tonmáriafürdő, Balatonberény, Balatonszent-
györgy, Vörs, Hollád, Tikos.

Helyszín: **Balatonkeresztúr, Sportcsarnok.**

Az egészségnap keretében a következő szűrő-
vizsgálatokra kerül sor:

- **vérnyomásmérés**

- **vércukorszint vizsgálat**

- **szemészeti vizsgálat keretén belül,
szürkehályog szűrő vizsgálat**

- **szájüregi szűrés**

- **koleszterinszint vizsgálat.**

A fenti vizsgálatok ingyenesek!

Lehetőség lesz az érrendszer állapotát felmé-
rő, infarktust megelőző szűrővizsgálatra,
amelynek önköltségi ára: 7500 Ft/ fő.

Az egészségnap keretében előadásokra és ke-
rekasztal beszélgetésre, (kérdéss-felelek)is
lehetőség nyílik, így személyesen is taná-
csot, tájékoztatást kaphat a helyszínen lévő
orvostól.

Témák: diabétes, gyomorbántalmak, érbteg-
ségek, magas vérnyomás stb.

A vizsgálatok a felnőtt lakosságot, és a gyer-
mekeket is egyaránt érintik.

A környező településeken lévő lakosok be-
szállításáról előzetes jelentkezés esetén a
településen lévő önkormányzat gondoskodik!

Bővebb felvilágosítás, és jelentkezés:

Alapszolgáltatási Központ,
Petkess Kornélné int. vez.

06/ 30 8200-933

Schveigerné Kovács Erika
családgondozó

06/ 30 8200-930

Deákné Béres Erika családgondozó

06/30 8200-932

Pethes Szabolcs

06/30 8200-931

Horoszkóp

NYILAS

Horoszkóp rovatunkat a Nyilas jegy jellemzőivel folytatjuk.

Boldog születésnapot kívánunk az e hónap születőeknek.

Nyilas nő: robbanó temperamentum, szertelenség, kíváncsiság jellemzi. Céltudatos, bátor, kezdeményező. Sportos, szereti a természetet. Rajong az állatokért. Mindig büszkének tűnik, kissé affektáló, tetteiben határozott. Barátságos, őszinte, kitárulkozó. Az élet számára egy nagy vonzó kaland. Rendkívül optimista, ritkán kerül lelki válságba. Önbizalma meglehetősen nagy. Az életet könnyen veszi, akárcsak a flörtöket. Általában ő választ, nem őt választják. Pontosan tudja, mit keres a másokban. Könnyen szerelmesedik, és ugyan olyan gyorsan ki is huny az izzó láng. Józan esze ellenére bizonyos szempontokból naiv. Általában a harmincas évei felé megy férjhez, vagy még később. Rendkívül kíváncsi természete miatt sok partnert megpróbál, mielőtt véglegesen választ. Bár szereti otthonát, nem tartja igazán fontosnak a családi tűzhely melegét. Nem tanácsos korlátozni szabadságában, vagy független természetében, mivel ezt nem tűri, és roppant harciasná válik. Emberbaráti szellemét anyaként is megőrzi, bár nem siet a gyermekszüléssel, előbb alaposan kiélvezi az életet.

Nyilas férfi: Atlétatermetű, sportos külsejű férfias, minden téren magabiztos. Tüzes jegy, ezért a Nyilas férfi hevesen és szikrázó türelmetlenséggel udvarol. Szegény partner, ezek után várja a szerelmes férfi közeledését, de megdöbbenve tapasztalja, hogy az elsüvít mellette. Őt jobban érdekli, hogy hová repült a nyila, mint az előzőleg megcélzott kedves. S ha egy-egy kaland nem a nyilas elképzelései szerint alakul? Nos, ez sem nagy gond. Úgyis azt meséli majd, kapcsolatáról, amit képzelete diktál. Érzelmei ingatagok, ezért nem lehet tőle nagy hűséget remélni. Szereti a függetlenséget. Szabadságvágya ellenére nem békél meg az aggregénység gondolatával, és családalapításra törekszik. Szeretetre méltó partner és kellemes udvarló, szórakoztató és szellemes, ha erre szakít időt. Érdekes, eszes személyiség, nem lehet mellette unatkozni. Bár számára az otthon nem meghatározó jelentőségű, kalandozásai után szívesen tér meg egy-egy rövid pihenőre. Persze a Nyilas megszelídíthető, kezes házi kentaurrá formálható, csak éppen varázsát veszti el, s egy leszíjazott égi vándor bizony lehangoló látvány.

Gyermek horoszkóp:

Csecsemő: Rendkívül szeretetre méltó baba, aki

szereti az önállóságot és a függetlenséget. Amint lehet, megkezdi a napi mozgását, s alig lehet megállítani. Imádja a társaságot, rajong azért, hogy együtt legyen másokkal. Amint biztonságban érzi, magát elalszik, s nem zavarja éjszakai nyugalomunkat.

Gyermek: Ellenállhatatlan és elszánt, nem marad észrevétlen. Kezdeményező, egyénisége van, és humora sem utolsó. Néha hangos, de ilyenkor is szeretetét akarja kinyilvánítani. Olykor mást mond, és mást csinál. Játékait hamar megunja. Könnyen válik feszültté és hisztissé. Ilyenkor hajlamos törni-zúzni a játékait. Kíváncsisága határtalan, szüntelen kérdésekkel ostromolja környezetét. Igazi fecsegő. Szereti a változatosságot.

Kamasz: Nagyon hamar hatalmába keríti a függetlenség utáni vágy. Idealizmusa, és igazságérzete révén, meg akarja váltani a világot.

Tanulás: Mivel becsvágyó és jó társadalmi helyzetre vágyik, mindent belead a tanulásba. Olvasási készségét, és nyelvértékét, már kiskorától érdemes fejleszteni. Szorgalmas, és rendes, összességében egész jó eredményeket ér el. A szabad és független foglalkozások vonzzák, mert nem tudja elviselni, ha valaki parancsol neki. Nehezen viseli az iskolai előírásokat, de az ésszerű előírásokat betartja. Tanárai jobban teszik, ha óvatosan bánnak vele, ugyanis a legkisebb igazságtalanságot sem hagyja szó nélkül. Az intenzív sportolás rendkívül fontos a lelki egyensúlya szempontjából.

Javasolt szakmák: A helyhez kötött munkahely elkedvetleníti, ezért inkább a sok utazással, kalanddal járó szakmákat kedveli. Lehet vadász, orvos, pedagógus, bíró, főhivatalnok. Nagy állatbarát, ezért lehet állatorvos, idomár, állattenyésztő, stb. Vonzódik az egyházi tisztségekhez, valamint a zenével kapcsolatos foglalkozáshoz.

Kristófné Ifi Jarmila

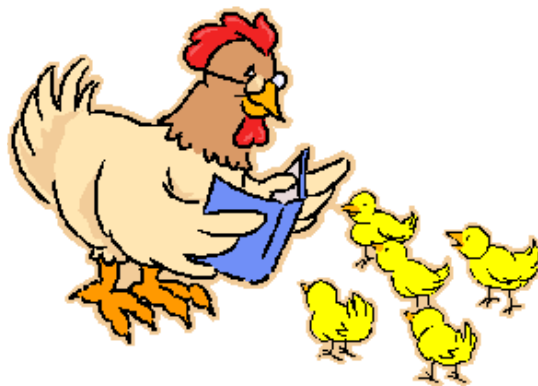
Kultúra

Házi baromfik

A címben szereplő szárnyasokról azért emlékezem meg, mert környékünkéről lassan kipusztulnak azok a képviselői, amelyek a porták körül kapirgáltak. Csak a „csirke- és tojásgyárakban”, zárt körülmények között tartottak maradnak fenn. Néhány háznál még látni gépek keltette, vásárolt hibrideket. Belőlük viszont kiveszett a kotlás, az utódnevelés ösztöne.

Már a címadással is némi problémám adódik. Azon tűnődöm, hogy a jeles káricálók és kukorékolók nemzetisége elé oda tegyem-e a „házi” jelzőt azért, nehogy félreértés kerekedjen. Ha csak egyszerűen azt vetem papírra, hogy „baromfi”, más dologra is gondolhatunk. Hisz gyönyörű nyelvezetünkben több jelentéssel bír ez a szó: Szarvasmarhát (meg némely embereket) régen baromnak is nevezték, tehát ebből adódóan utódaik baromfiak. Gyermekkoromban elterjedt, sértőnek szánt kétértelmű kérdés: „Te gyerek, hány baromfia van Anyádnak?” Szintén közkedvelt mondás volt: „Isten barma(i)!” Mindenki arra értette, amire éppen akarta!

Tehát odakerült a kedvelt és ízletes madarak neve elé a „házi” jelző. Őseik Dél-Ázsiából származnak, ahol vadon élnek és „Bankiva” tyúknak hívják. Történelem előtti időkben háziasították. I.e. 1200-ban már az indiai leírásokban szerepel, mint háziasított állat. (Báldy B. Házimadarak, 1973) Annyira megkedvelte minden náció a húst, tojását, hogy az egész világon elterjesztették. Idővel alkalmazkodott a helyi viszonyokhoz, ezért a különböző tájakon megtelepítettek, valamennyire eltérnek egymástól. Hazánkban élők a „magyar parlagi” névvel lettek fölruházva. Fő fajtái: Sárga, Fehér, Kendermagos és Fogoly színű. Viszont Erdélyből származtatják a kopasznyakút. Tollazatukban a fekete és a fehér szín között, minden árnyalatot megtalálunk, de legtöbb közöttük a sárgászöld. A kendermagosakat különösen megbecsülték. Kakasok ékességei a hosszú ívelt faroktollak, (velük díszítették kalapjaikat a csendőrök), fegyverük pedig lábukon jól kifejlett hegyes sarkantyú, ami becsületére válna egy huszár káplánnak is. Torkukban különösen erős hangszálakat épített be a Teremtő, mert kukorékolásuk messze hangzik. Hajnalok hajnalán a napnak még egyetlen sugara sem látható, a távoli domb mögött szunyókál, de ők érces hangon ébresztik, siettetik fölkelését. Érdekes, hogy minden nemzetnek más a „filhallása”, mint hasz-

nálta a szót valamikor egy cigányprimás:

A magyar fülnek azt „mondja” a kakas: Kukurikú! A német fülnek pedig: Kikiriki!

Valamivel több mint félszáz esztendővel ezelőtt számos faluban lehetett látni, hogy a baromfiak az udvar valamelyik nagyobb fáján éjszakáznak. Két oka volt. (Lehetett ugyan több is, én nem tudok róla): Nem kellett veszkélni az esti bezárásukkal és nem csípték őket az ólakban elszaporodó tyúktetvek. A kellemetlen kis vérszívók ellen úgy védekeztek a háziasszonyok, hogy fahamut szórtak az ólakban.

Ha valakinek valamilyen ismeretlen okból eltűnt egy tyúkjá, vagy kakasa, természetesen a rókára fogta. Másnap már minden ismerősnek elújságolta:

- Az éccaka begyűtt az udvarba az a ronda róka. Aztán vakkantott egyet, amire az összes tik fölérredt és nézte, mer igen szép holdvilág vót. Ekezdett sebesen forognyi. Az egyik tik ollan erősen nézte, hogy megszédűt, aztán leesett a fáru. Ammeg főkapta, aztán evitte! De szerzek is egy kutyát, az szenccség!

Ugyan a róka szinte mindenre kapható, hogy az „éhet elverje”, de olyan csalfaintaságra nem, mint amit az elbeszélő feltételezett róla.

Amikor eljött annak az ideje, minden rendes tyúk elhagyta a tojásrakást, nem kotkodácsolt, hanem kottyogni kezdett. Gazdaasszony kiválasztotta közülük azokat, melyek türelmesen üldögéltek. Rossz kosarakban, vékákban szalmából fészkeket készített, 15-20 tojást rakott bele és ráültette a kotlóstyúkokat. Napjában egyszer etették őket. Hogy el ne kóboroljanak, vesszőből font borító (burító) alatt ettek, ittak. Arra is ügyeltek, hogy „fias” legyen a tojás, kevés zápuljon meg. Harmadik hét végén megfakadtak a tojások és egymás után bújtak elő a különböző színű pelyhes kiscsibék.

Amelyik kotlóstyúk alá nem került tojás, azokat naponta vizes hordóba mártották, így előbb

Kultúra

elmúlt a kotlósságuk, előbb kezdték újból a tojáást. Legalábbis az öregek így tartották. A jól kotló tyúkot akár három - négy éves koráig is meghagyták. Amikor levágásra kerültek ezek az élemedett jószágok, hajnalba kellett odatenni főni, hogy délre megpuhuljon a húruk. Viszont a belőlük készült „metéltlevessel” és húsétellel más étek ízei nem értek fel!

De térjünk vissza a csibékhez. „Vertyogva” méltatlankodó kotlós alól elszedték az éppen kibújt apróságokat és vékában tett puha ruha közé kerültek, óvatos kézzel betakargatva. Itt száradtak meg.

Most egy kis ideig hagyjuk magukra az apróságokat és nézzünk szét, hogy milyen gondos előkészületek történtek jóval a csirkekelesek előtt.

Azt hiszem, minden felnőtt tudja, hogy a szemétdombon csak egy kakas kukorékolhat, a legerősebb, mert a gyengébbeket elveri. (Talán a politikával foglalkozók innen vették a példát?) Hogy béke legyen a baromfiudvarban a kakasok között, elhívták a Juli nénit, vagy a Ferkó bácsit. Ők tudták a módját annak, miképpen lehet megszabadítani a kakasokat férfiasságuktól. Az operációt egy kiszuperált éles késborotvával hajtották végre. A műtéten átesetteket a népnyelv kappanoknak nevezte. A kimiskárolt szárnyasok továbbra is próbálkoztak a kukorékolással, de valami szerencsétlen rekedtes nyekergés lett belőle. Innen származik a mondás, ha valakinek nincs jó hangja, de megpróbálkozik az énekléssel: - „Ennek is kappan hangja van!”

Ezek után már nem veszekednek a „magkokassal”, elfogadják annak uralmát. Viszont nagy étvágyuk kerekedett és rengeteget esznek, aminek az a következménye, hogy meghíznak. Valamilyik ünnep napján, ha bekerültek a lábasban, vagy tepsiben, hát megsültek a saját zsírukban. Még valamennyi zsiradékot is le lehetett önteni alóluk.

Valamikor nagyon régen kitalálták őseink, hogy a nagytestűvé vált kappanokat egyéb dologra is föl lehet használni, mielőtt átalakulnak pecsenyévé. Mégpedig a kiscsibék vezetgetésére, óvására. Ezekben az időkben még sok volt a ragadozó madár, rendszeresen látogatták a portákat és vitték azokat a tollas jószágokat, amikkel elbírtak. A kistestű parlagi kotlós még a szürkevarjútól sem tudta megvédeni a csibéit.

No, de a kappan, még a nagyobb testű héját is elrúgta éktelen sivalkodás mellett, amit meghallva a háziak, a segítségére siettek. (Ezt a madarat

egyes vidékeken úgy hívták, hogy „tikhordó” kánya.) Talán róla szól a gyermekmondóka: „Kánya, menj el a búzába, ott a csirke lába, jó lesz vacsorára.”

Arra, hogy a csibéket elfogadja és sajátjaiként vezettesse, óvja őket minden veszedelemtől, egyszerű módszert találtak ki. Pállinkában áztatott kenyeret etettek a kiszemelt jószággal. Természetesen neki is megártott a jóféle törköly, mert úgy berúgott tőle, hogy lefittyedt nyakkal az oldalára dőlve elhevert. Ekkor betették egy szalmával „almolt” ládába és mellé rakták a már fölszáradt apróságokat. Kijózanodva éppen olyan gondossággal, kedvességgel fogadta a kis csipogókat, mint a kotlóstyúk. Fél szemmel mindig az eget kémlelte. Ha föltűnt valamilyen neki ismeretlen szárnyas, rekedt hangján riasztotta a gondjára bízott kicsinyeket, amire azok ész nélkül fedezék alá futottak. Kappanunk pedig fölborzolt tollal harci állásban, félig nyitott csőrrel, várta a szárnyas ragadozóval az összeütközést. Ha sikerült megrúgni ellenfelét, hát annak szerzetét szállt a tolla. A veszély múltával, kedveskedő hanggal hívta elő az elbújtakat.

Futó Elemér

EGY KIS NÉMET NYELVTAN

Tóth Lajosné tanárnő rovata

Az év végi ünnepek közeledtével küldjünk karácsonyi - újévi üdvözetet külföldi barátainknak, ismerőseinknek:

Unsere Liebe Freunde,

(pl. Christa und Herbert)!

Wir wünschen Euch, ebenso der ganzen Familie gesegnete Weihnachten, ein glückliches neues Jahr und die beste Gesundheit.

Wir hoffen, dass wir uns im nächsten Jahr wieder treffen!

Mit freundlichen Grüßen

.....
aus Balatonberény

09.12.2008

Magyarul:

Kedves Barátaink,

(pl. Christa és Herbert)!

Áldott karácsonyt, boldog újévet és a legjobb egészséget kívánjuk Nektek és egész családótoknak.

Reméljük, jövőre ismét találkozunk.

Baráti üdvözetl

.....
Balatonberényből

dátum

Hitélet

Az igazi szentély

November 9-én a római katolikus egyház a lateráni bazilika felszentelését ünnepli. Mi a titka ennek a templomnak?

Nagy Konstantin császár (ő szüntette meg a keresztényüldözést) építette 313-ban. Azóta ez a templom a pápák legfőbb temploma, jelképe az egységnek, a szeretetnek. Történelmi jele annak az eseménynek, amikor Jézus kiválasztotta Simont, majd új nevet adott neki, mondván, ezentúl te Péter, azaz kőszikla leszel, és én rád építem egyházamat. Azon a pokol erői nem vesznek erőt soha.

Ősi meghatározás szerint a lateráni bazilika Róma város és a földkerekség minden templomának anyja és feje.

Ezért hatott rám különös meglepetéssel és örömmel, amikor felfedeztem, hogy a Magyar Nemzet című országos napilap éppen ezen a napon - november 9-én - a mi kis templomunk, a balatonberényi templom történetét és fényképét közli.

A cikk írója Ludwig Emil, aki az újság lapszerkesztője, olyan szeretettel – a rejtőzködő Magyarország iránti hazaszeretettel – írja le fa-

lunk és templomunk történetének lényegét, mint-ha a szülőfalujáról írna.

A fényképet a templomról Tóth Tibor készítette. Különleges, nem megszokott nézetből, szerkezeti hozzáértéssel örökítve meg a berényi templom építészeti jegyeit.

A tudományos igénnyel készült írás és felvétel kiváló anyag ahhoz, hogy bekeretezve – a templom, sőt az önkormányzat előterében ki-függesztve – színvonalas tájékoztatást nyújtson az idelátogatóknak.

Közeledik a karácsony. Elcsitult már a nyári zaj, elfogytak a kinti munkák. A hívő ember egyre gyakrabban betekint, behúzódik belső templomába. Várja, keresi a békességet a felfénylő reményt. Régi emlékek, tovatűnt szép hagyományok sejlenek fel szívünk szentélyéből és visszavágyakoznak...

Hát mire várunk? Húzzuk meg végre a harangot, ki-ki saját szíve – templomában! Adventi hívószó ébressze az egész Kárpát-medencét! Barátságos arcok, szeretettől mosolygó szemek hirdessék, hogy emberek vagyunk, összetartozunk és mindannyian a Megváltóra várunk.

Tóth Lajosné

Balatonberény gótikus temploma

Ludwig Emil

Berény a Balaton déli partjának legnyugatibb települése. A szép fekvésű, nyugodt falucska régebb óta kedvelt fürdőhely, mint a fővároshoz közeli tóparti strandok bármelyike. 1875-ben Berény birtokosa, gróf Hunyady Imre kastélyt, majd nyaralót és kényelmes fürdőházakat építtetett családjának, vendégeinek. Példáján felbuzdulva pár év alatt négy másik villa készült a tóparti magaslaton, s az 1895-ben megjelent Somogy vármegye monográfia már három szállodáról (!), étteremről, kávéházról és üzletekről számol be. „Július és augusztus hóban a fürdővendégek száma 1500-2000-ig emelkedik” - olvashatjuk a könyvben. 1902-ben százhetven kényelmes deszkakabin sorakozott a homokfövenyen, több mint bármelyik balatoni strandon, s egy korabeli tudósítás szerint „a hölgyek fűző nélkül, kényelmes reggeli öltözetben mehettek fürödni és sétálhattak az utcán” - nem úgy, mint a procc Siófokon. Ezek után nem lehet véletlen, hogy az egyetlen - 1987-ben alapított és ma már Európa-szerte ismert - balatoni nudista- (magyarul: pucér) strand és kemping szintén Berényben

működik.

A déli vasútvonal 1861. évi megnyitása kétségkívül nagy lökést adott a régi jobbágyfalunak, amelynek neve első ízben az 1332 és 1337 közötti pápai tizedjegyzékeken szerepel „Fanchberen” alakban. Az egyházas hely összetett nevéből a kabar eredetű Berény nemzetség és az akkori birtokos Fancs család neve olvasható ki, egy 1409-ben kelt okirat Gordovai Fancs János hagyatékaik közt veszi számba Berényt. A Balaton előtagot már 1749 előtt, tehát nagyon korán viselte a község, amelyik a középkorban az Alapi, a Csányi, majd (ismét) a Fancs család tulajdona volt. 1583-ban az enyingi Török Istváné volt Berény, a török kincstári defter szerint tizenöt adóköteles házzal. 1598-ban Kanizsa várához tartozott, neve fel van tüntetve az 1660. évi dézsmaváltság lajstromán és egy 1703 körüli összeírásban. 1715-ben tizenkét háztartást találtak Berényben, amelynek földesura 1726-tól a Harrach grófi, majd (1733-tól) a Hunyady család lett, az utóbbi egészen 1945-ig. Az előző századfordulón 1415-en éltek a faluban, száz év alatt háromszázzal apadt az állandó lakosok száma.

Balatonberény, azon ritka somogyi telepü-

Hitélet

lések közé tartozik, ahol a középkori templom túlélte a török hódoltságot. A XIV. század előtti plébániai egyházat 1433 táján építették át gótikus stílusban Keresztelő Szent János tiszteletére. Régi történetéről kevés adat maradt fenn.

Alapításában a Fancs nemzetség ősei játszhattak főszerepet, és vélhetőleg a török háborúk elején rongálódott meg, mert 1642 és 1683 között már az andocsi ferences barátok egyik missziós központjaként működött. A XVIII. század folyamán a község kegyúri teendőit is ellátó Hunyadyak több lépésben renoválták a templomot. Tornyát 1800-ban építették.

A remény

Magyar nyelvünk kincse. Mindössze két szótag - latinul egyetlenegy - mégis könyvtárnyi kötetet szült már az emberiség történelme során. Szabadabb a szabadságnál. Bezárni képtelenség, megállítani, feltartóztatni egyszerűen lehetetlen. A kőkemény mindennapi életből táplálkozik, miközben az álmokban szárnyal. A sötét éjszakát beragyogja, de a nappali fénynél sem alszik ki. A hideg értelem keskeny útvesztőit felmelegíti, a közömbösséget kijátssza, a lehetetlennek tűnő ügyekért könyörtelenül harcol. A világ sebeit bekötözi. Csókja a lázas fájdalmakat begyógyítja. Aki természetfeletti erejében bíz, az soha nem csalatkozik. Az élet hajótörötteit a legnagyobb örvényekben is utoléri. A magány börtönének legjobban őrzött celláját is kitarja. A hideg téli utcák didergő lakóinak végtagjait felmelegíti, hivatlanul benyit a kórházi szobákba, és megsimogatja a betegek homlokát. Leül az elfekvők kiszolgáltatott lakóinak ágyához, hogy megvilágosítsa a homályos ködbe vesző jövőt. Ha kell, megtisztítja az emlékezetet, a lélek legmakacsabb csomóit ját-

A keletelt tengelyű, nyújtott alaprajzú - huszonegy méter hosszú, hét méter széles - épület hajójához szűkület nélküli, fél nyolcszögzáródású szentély kapcsolódik, amelynek északi oldalán található a középkori sekrestye. A külső támpillérek és a déli oldal csúcsíves ablakainak rendszere jelzi a régi boltozatot, de eredeti ívesfiókos boltozat már csak a szentélyben látható. Itt a déli falban megmaradt egy gótikus kettős stallum is, vele szemközt a régi szentségtartó fülke. A kétszakaszos barokk cseh süvegboltozat 1744 után készült. Szintén sokszögű, új előtérrel kapcsolódik a hajóhoz a négyszögletes, háromemeletes, barokk hagymasisakú harangtorony. Nyugati oldalán nyílik a bejárat, az átjáróból falazott lépcső visz föl a karzatra. A templom eredeti, XIV. századi kapuzata a legutóbbi, 1980; évi műemléki helyreállításkor került napvilágra.

Régi pásztorok jámbor világát idézi a templom mellett lépcsős talapzaton álló, késő barokk stílusú báránys Szent Vendel-szobor (1793); a berényi szőlészkedés hagyományát pedig a zsúptetős présházak serege őrzi a Bokros-hegyen.

szí könnyedséggel kioldja. A kilátástalanság mélységeibe is utánunk ereszkedik, hogy az újrakezdés ígéretét fülünkbe súgja. Ragyogása egyetemes, nekünk keresztényeknek ugyanakkor mindig új, egészen egyedülálló fényt hoz az életünkbe. Valamennyi megnyilvánulása a Teremtő ujjlenyomata. A világ egyik sarkától a másikig, hat és fél milliárd ember belőle él, de nem fogy el, miközben egyikünk sem mondhatja magáénak. Háborúk, járványok, természeti katasztrófák és sötét prófécia árnyékolják be a jövőt, káprázatos ereje mégis képes megújítani mindazokat, akik e borzalmakban odafigyelnek rá és hisznek kimeríthetetlen tartalékaiban. Vigyázunk erre a kincsünkre, mert, bár hihetetlenül erős, mégis rendkívül törékeny... Minden tekintet mögé képes elrejtőzni, de mosolya azonnal elárulja. Mindig éppen ott van, ahol nem várnánk. Türelmes, jóságos, hűséges és kitartó. Az Isten nagyszerű ajándéka. A hit és a szeretet erényeinek testvére. Aki az előttünk álló élet egyetlen napján sem csal meg bennünket: a remény!

Molnár Ilona Mária

Turisztikai felmérés

Osvald Bálint - Horváth Péter

A turisztikai felmérés kérdéseinkei részletes elemzése:

1. Miért választotta úticéljául Balatonberényt?

A kérdőívet kitöltő 80 fő

- 79%-a (2007: 78%) nyaralás, strandolás, pihenés miatt;

- 30%-a (2007: 25%) a békés, nyugodt, virágos, parkos környezet miatt;

- 19%-a (2007: 13%) a helyiek vendégszeretete miatt;

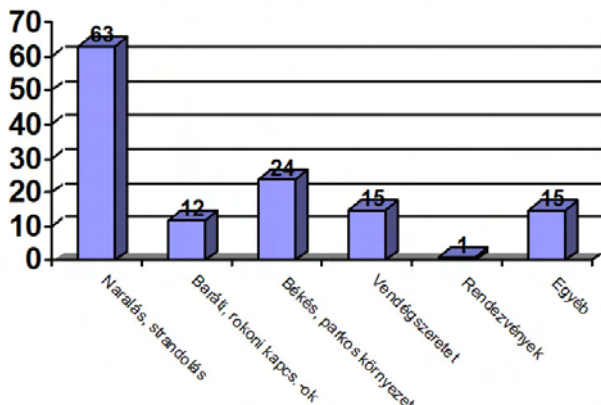
- 19%-a (2007: 19%) egyéb okok miatt, leginkább a naturista strand miatt (16%!).

- 15%-a (2007: 11%) baráti, rokon kapcsolatok miatt választotta úticéljául településünket.

Kiemelten kulturális rendezvények, sportprogramok miatt nagyon kevesen jöttek.

A tavalyi évben mért adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy sem a sorrendben, sem az arányok tekintetében jelentős változás nem következett be.

Miért választotta úticéljául Balatonberényt?

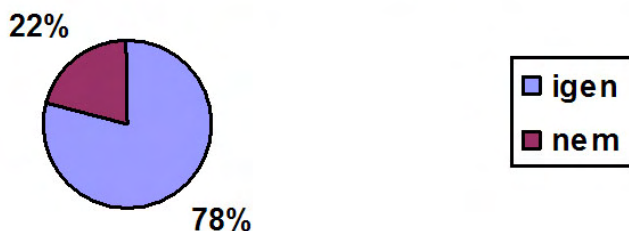
2. Járt-e már településünkön?

- 78% (2007: 86%) már járt a településen, nagy részük évek óta itt nyaral;

- 22% (2007: 14%) még nem járt Balatonberényben.

Bár az adatok azt mutatják, hogy ha kis arányban is, de a tavalyi évhez képest nőtt az új vendégek aránya, ez mégsem annyira jelentős arányú változás. Településünket még mindig a régóta visszajáró turisták látogatják.

Járt-e már településünkön?

3. Hogyan tájékozódott a balatonberényi üdülés lehetőségéről?

Az összes beérkezett válasz

- 35%-nál (2007: 37%) korábbi tartózkodás alap-

ján;

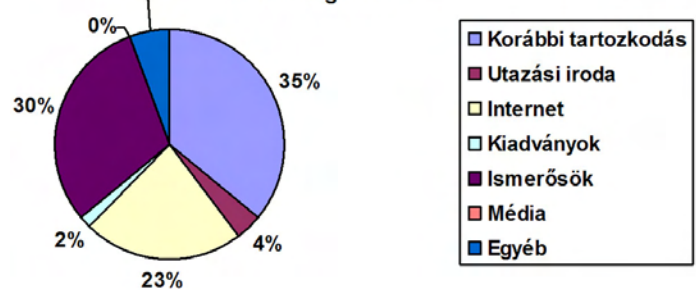
- 30%-nál (2007: 27%) ismerősök segítségével;

- 23%-nál (2007: 23%) internet segítségével, vagy azzal is;

Azok száma, akik kiadványokból, médiából, utazási irodák segítségével tájékozódtak nagyon alacsony. Azok között, akik idén jártak először településünkön nagyon jelentős volt az internet használata (legfőképp a külföldiek esetében), de megfigyelhető, hogy azok a megkérdezettek is szívesen használták/-ják ezt a lehetőséget, akik településünk visszatérő vendégei.

A tavalyi évben mért adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy sem a sorrendben, sem az arányok tekintetében jelentős változás nem következett be.

Hogyan tájékozódott a balatonberényi üdülés lehetőségéről?

4. Mikor határozott idei nyaralása helyszínéről?

A beérkezett válaszok nagy szórást mutatnak a 2007-es szezon elejétől (pl.: tavalyi itt tartózkodás) akár 2008 augusztusáig, de annyi megállapítható, hogy a legtöbben a 2008-as év nyarának elején, illetve tavasszal határoztak.

5. Hogyan foglalta a szállását?

A kérdőívet kitöltők

- 33%-a (2007: 38%) nem foglalt előre szállást;

- 28%-a telefonon

- 15%-ban (2007: 9%) barátok, ismerősök segítségével;

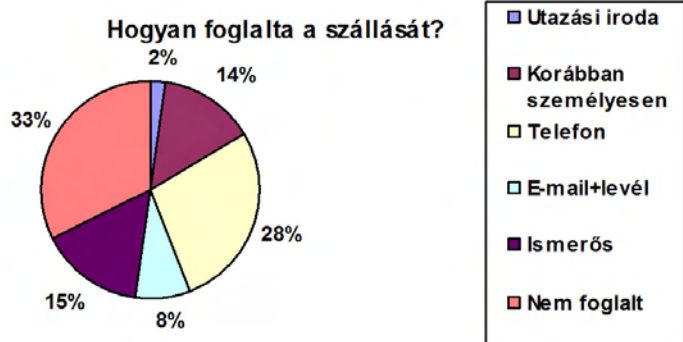
- 14%-a már korábban, személyesen lefoglalta a szállását (ez a kérdés tavaly nem szerepelt);

- 8%-a e-mailen, vagy levélben (2007: 49% volt a telefon és a levél kategória együtt, most 36%);

- Az utazási irodák aránya nagyon csekély a szállásfoglalás tekintetében.

Bár idén a választható kategóriák kis mértékben változtak, de a tavalyi évben mért adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy jelentős és kiemelkedő változás nem tapasztalható, még mindig a „hagyományos” szállásfoglalási módok a legelterjedtebbek. Az elektronikus levélben történő foglalás - talán a szállásadók korlátozott lehetőségei miatt - még mindig alacsony. Idén is jellemző, hogy a kérdőívet kitöltő turisták többsége nem foglalt előre szállást.

Turisztikai felmérés

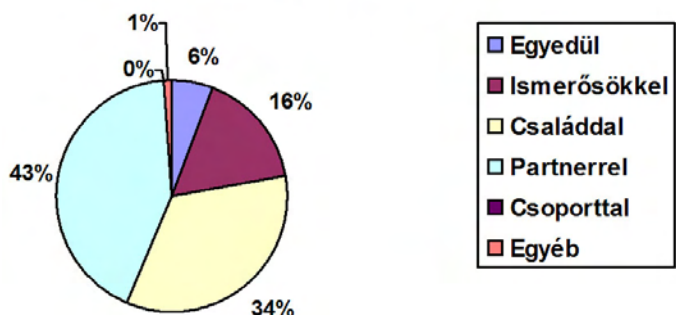
6. Milyen társasággal érkezett?

Az összes beérkezett válasz tekintetében

- 43% (2007: 44%) házastárssal, élettárssal, partnerrel;
- 34% (2007: 27%) családdal, gyerekekkel;
- 16% (2007: 23%) barátokkal, ismerősökkel;
- nagyon kevesen érkeztek egyedül, és senki nem jött csoportban.

Ennél a kérdésnél is hasonló a válaszok aránya, mint 2007-ben. A sorrend tekintetében változás nem történt. Bár az idén a megkérdezettek körében nagyobb volt ugyan a családok aránya, mint tavaly, de még mindig a házastárssal/partnerrel érkezők voltak többségben. Ezen eredmények alapján erősen megkérdőjelezhetők azok a még ma is gyakran hallható kijelentések, hogy „Balatonberény a családok kedvelt üdülőhelye”.

Milyen társasággal érkezett?

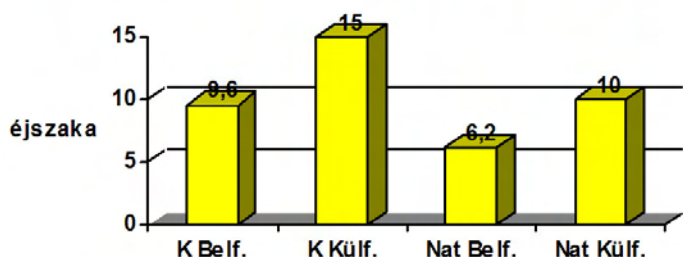

7. Hány vendégéjszakát töltött településünkön?

A megkérdezettek átlagosan 10,3 (2007: 12,4) vendégéjszakát töltöttek Balatonberényben.

A tavalyi évben mért adatokkal összehasonlítva megállapítható, hogy szinte minden kategóriában csökkent a vendégéjszakák száma és bár ez a csökkenés nem túl jelentős mégis sajnálatos.

Hány vendégéjszakát töltött el Balatonberényben?

8. Hol szállt meg?

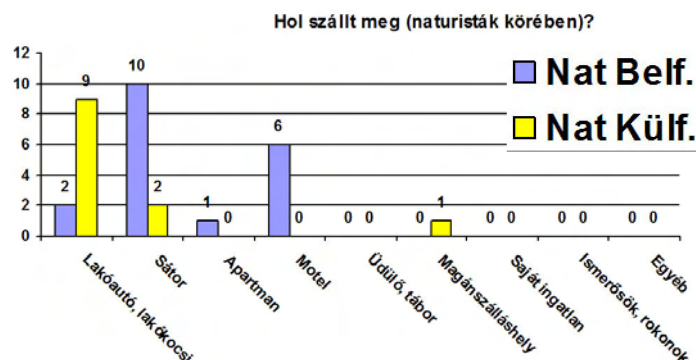
A naturista strandon és kempingben kitöltött csekély számú kérdőívek esetében:

- a megkérdezett magyar vendégek többségében sátorban szálltak meg (10 fő).

- a megkérdezett külföldi vendégek többségében lakókocsiban, lakóautóban szálltak meg (10 fő).

A fenti arányok jellemzők voltak a 2007-es évre is, bár akkor jóval több kérdőívet sikerül kitölteni a motelben megszállókkal. Az „olcsóbb” sátoras, moteles tartózkodás leginkább a magyar vendégek jellemző.

A kérdőívet a naturistán kívül kitöltők idén is többségében magánszálláshelyen, apartmanban szálltak meg, egy kis részük ismerősöknél, rokonoknál, illetve saját ingatlanban.

9. Értékelje a szálláshelyszolgáltatás egyes elemeit!

- Tisztaság tekintetében a település magánszállásai, apartmanjai (4/4,2) (2007: 4,2/4,8) idén is jobb eredményt értek el, mint a naturista kemping (3,9/3,4) (2007: 3,6/3,5)

- A felszereltség tekintetében a nem naturista külföldieknek az idei adat közelebb állhat a tényleges elégedettséghez, mert tavaly ebből a kategóriából nagyon kevés kérdőív gyűlt össze (3,8/4) (2007: 3,7/4,5). A legkritikusabbak ennél a kérdésnél a naturistán megszálló külföldiek voltak (3,7/3,3) (2007: 3,4/3,6).

- A környezet nyugalom, csend-del kapcsolatos kérdésre mind a magyar vendégek, mind a külföldiek esetében kiemelkedő, illetve jó elégedettséget mérhettünk.

- A nyelvtudással a külföldiek esetében most is jó eredmények születtek (4 körüli).

- A vendéglátó szálláshelyszolgáltatók segítőkészségét mondhatók (általában 4,5 körüli átlagok).

- Általános osztályzat tekintetében a naturista kempingben adott válaszok rosszabbak (4/3,8) (2007: 3,7/3,8) a községi szálláshelyeknél megjelenő értékekhez képest (4/4,3) (2007: 4,2/4,5).

Összességében a tavalyi adatokhoz képest itt sem tapasztalható jelentős változás. A vendégek még mindig elégedettebbek a település magánszálláshelyeivel, apartmanjaival, mint a naturista kemping szálláshelyeivel.

Turisztika

Turisztikai Egyesület – Hol tartunk?

Hogyan tovább?

2008. nyarán 21 alapító taggal bejegyzésre került a Somogy Megyei bíróságon a Balatonberényi Turisztikai Egyesület. Az új civil szervezet célja létrejöttének célja településünk idegenforgalmának fejlesztése, a turizmusban érdekeltképviselete, összefogása. Köztudott, hogy a turizmus hazánk GDP-jének 8,5 százalékát állítja elő, és mintegy 400 ezer munkahelyet biztosít, fontos szerepet tölt be a külkereskedelmi mérleg javításában, hozzájárul a helyi adottságok kihasználásához, valamint a területi kiegyenlítődéshez, és ezzel egy időben az életminőségére is pozitív hatást gyakorol. Balatonberény számára az idegenforgalom a legfontosabb kitörési pont, amit az önkormányzati költségvetési adatok is bizonyítanak. Hozzávetőlegesen 7,6millió Forint idegenforgalmi adó bevétel keletkezett 2008-ban községünkben, s ezt az állam fenti összeg kétszeresével fejeli meg. Így a közvetlen IFA bevételünk csaknem 23 millió Forint.

Az ágazat jelentőségét, valamint a turizmusban rejlő további fejlesztési lehetőségeket felismerve a turizmus a hazai fejlesztéspolitikában is mind nagyobb figyelmet kap.

A turizmus kulcsszerepének elismeréseként értékelhető, hogy a 2007 és 2013 között rendelkezésre álló európai uniós fejlesztési forrásokból turizmusfejlesztési célokat szolgáló keret megközelíti a 300 milliárd forintot (ÚMFT 280 milliárd, ÚMVP 16,6 milliárd).

2008-ban jelennek meg először olyan pályázatok, amelyek a turisztikai intézményrendszer fejlesztését szolgálják, és komoly lehetőséget jelentenek azon önkormányzatok számára, amelyek a turizmus területén eredményeket értek el, vagy komoly fejlődési potenciállal rendelkeznek.

Nemcsak községünk, hanem az egész magyarországi turizmus fejlődésének egyik fő problémája, hogy hiányzik a fogadóterületek turizmusának fejlesztéséért és menedzsmentjéért egyértelmű kompetenciákkal, szakismerettel és megfelelő finanszírozással rendelkező, összehangolt szervezeti rendszer. A desztináción, azaz a turisztikai fogadótérsegen (a turista számára utazási célterületen) alapuló, decentralizált szervezeti rendszer kialakítása nélkülözhetetlen a fenntartható és versenyképes magyar

turizmus megteremtéséhez.

A turisztikai desztináció menedzsment rendszer (röviden TDM) kiépítése a hazai turizmus versenyképességének növelése szempontjából kiemelt szakmai feladat. A TDM kialakítása a 2005-től 2013-ig szóló Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégiában a legfontosabb országosan kiemelt turisztikai szervezet- és rendszerfejlesztési célként van meghatározva.

A fentieket is szem előtt tartva a TDM rendszer megvalósítása a magyarországi turizmus versenyképességének növeléséhez és fenntartható működési feltételeinek megteremtéséhez elodázhatatlan.

Balatonberényben szerencsére – több Balatonparti településhez hasonlóan - egyre többen felismerték az összefogás szükségességét.

Mi történt nyár óta?

A megválasztott elnökség 2008 nyaratól az alábbi feladatokat végezte el:

- Kérdőíves elégedettség-mérés a Balatonberénybe látogató turisták között (e felmérés eredményének közlését a Balatonberényi Tükörkép októberi számában kezdtük meg)

- Regisztráció a DDOP-2.1.3. Turisztikai Desztinációs Menedzsment szervezetek fejlesztése pályázaton. Fontos tudni, hogy a pályázat kiírója 80.000 vendégéjszaka alatt nem engedi egy-egy település önálló indulását. Mivel ezt az értéket sem Balatonberény, sem a környező községek nem érték el, így Balatonmáriafürdő-Balatonkecskés Turisztikai Egyesülete és Balatonberény Turisztikai Egyesülete az összefogás és az együttes pályázat mellett döntött, s ehhez a kezdeményezéshez Marcali és Balatonszentgyörgy is csatlakozott. A pályázat segítségével –többek között – lehetőség lesz információs pontok és irodák, települési és térségi kiadványok, térképek, információs táblák, internetes szállásfoglaló portál kialakítására, s kiépülhet a profi szervezet, amely két turisztikai szakmenedzsert is foglalkoztatna, akik az öt település turizmusának gyakorlati feladatait szervezik a jövőben. Fontos tudni azonban, hogy a pályázati önrész meghatározott hányadát a tagdíjakból kell fedezni (ezt a pályázati kiírás rendeli el), ezért elengedhetetlen lesz a tagdíjrendszer átalakítása, bizonyos mértékű emelése. Ez azonban azt jelenti, hogy a tagoknak nem kell külön fizetniük többek között a jövő évi települési térképes információs kiadványban való megjelenésért, ez tagságuk folytán

Turisztika

ingyenesen jár nekik!

- Regisztráció az FVM 137/2008 számú rendeletében megjelent "Turisztikai tevékenység ösztönzése" pályázaton. E forrás segítségével – a balatonkeresztúriakkal együttműködve – a szőlőhegyi turistaútvonalak kiépítését szeretnénk megvalósítani. Az útvonalak mentén egyébként öt kilátót is tervezünk építeni. A pályázat már kész, beadási határideje 2009. január 10.

- Az önkormányzat turisztikai fejlesztéseinek véleményezése (Az egyesület vezetése legsürgősebb célként – az önkormányzat szerény anyagi lehetőségeit is figyelembe véve – a Községi Strand és a Naturista Kemping és Strand mellékhelyiségeinek és zuhanyzóinak felújítását jelölte meg. E felújítások szükségességét a kérdőíves felmérés válaszai is indokolják.

- Szakmai fórumokon való részvétel többek között Siófokon és Balatonfüreden.

- Dél-tiroli tanulmányúton való részvétel. A Magyar Turizmus Zrt. Balatoni Regionális Turisztikai Projekt Irodája kezdeményezésének köszönhetően minden turisztikai egyesület egy főt delegálhatott a dél-tiroli tanulmányútra. A világon talán itt működik legjobban a TDM-rendszer, az út célja ennek megismerése volt. A költségeket teljes egészében a Magyar Turizmus Zrt. fedezte.

- Az önkormányzattal való támogatási szerződés előkészítése: Mivel Balatonberény IFA bevételét az idegenforgalomban érdekelték "termelik meg", így joggal várhatják, hogy civil szervezetként az önkormányzat támogassa működésüket.

Ezt egyébként a TDM-modell is előírja, az IFA bevétel kölcsönösen elfogadott százalékát kell az egyesület részére átadni.

Hogyan tovább?

A Balatonberényi Turisztikai Egyesület elnöksége meghatározta a következő időszak legfontosabb feladatait is, melyek a következők:

- Egyesületi tagok számának növelése

Balatonberény turizmusának szereplői közül még sokan nem tagjai az egyesületnek. Szerencsére többen jelezték belépési szándékukat, ám erről csak a hamarosan összehívandó közgyűlés dönthet. Fontos azonban, hogy minél többen ismerjék fel az egyesületi összefogásban rejlő lehetőségeket. Örömteli hír, hogy

Balatszentgyörgy Község Önkormányzata Képviselő-testülete határozatban fejezte ki csatlakozási szándékát. Az elnökség tagjai a közeljövőben személyes marketingmunkával igyekeznek minél több turizmusban érdekelt céget, vállalkozót és magánszemélyt meggyőzni a tagság előnyeiről

- A folyamatban lévő pályázatok elkészítése, befejezése

- A taggyűlés előkészítése

Bízom abban, hogy az eddig elvégzett és a jövőben ránk váró munka nem lesz hiábavaló, s törekvéseinkkel valóban tenni tudunk községünk idegenforgalmának fejlődéséért.

Horváth Péter

alpolgármester, a Balatonberényi Turisztikai Egyesület elnökségi tagja

A jó férj 12 parancsolata

1. Minden férj őszintén vizsgálja meg önmagát, és ha ezen tíz tulajdonság közül - agresszív, arrogáns, önkényeskedő, hazudozó, perlekedő, önző, impulzív (indulatos, lobbanékony), zsarnokoskodó, másokat megalázó vagy erőszakoskodó - akár egyet is felismer önmagában, akkor már nem nevezheti magát jó férjnek. Ebben az esetben sürgősen meg kell szabadulnia rossz tulajdonságától, mert csak így válhat jó hitvestárrá.

2. Senki se gyanúsítsa már eleve feleségét; a férj úgy higgyen neki, tisztelje és szeresse, mintha a világ legbájosabb, legszebb és legszeretőbb egyénisége lenne, hiszen tudnia kell, hogy nem véletlenül kapta feleségül, ajándékba, hanem maga választotta élete leghűségesebb társául!

3. Ha valamelyik férj úgy érzi, hogy felesége már nem a régi, akkor nagyon jól és őszintén vizsgálja meg önmagát: vajon nem éppen ő maga változott meg alaposan?

4. A férj legyen mindig a család feje: úgy törődjön felesége és gyermekei fizikai, szellemi és erkölcsi jólétével, mint a saját magáéval! Ne engedje, hogy felesége fuldokoljon a munkában és összeroskadjon a súlyos gondok terhe alatt!

5. Minden gondját ossza meg feleségével, de osztozzék felesége sajátos gondjaiban is, amikor neki erre szüksége van!

6. A házastársi kötelék szent, és ezért vigyáznia kell arra, hogy még a hűtlenség legkisebb gyanúja se férközzék hozzá!

(Folytatjuk)

Fráter Indovino Ford.: Cserháti Ferenc

Beküldte: egy lelkes olvasó

Kalendárium

DECEMBER – KARÁCSONY HAVA – TÉLELŐ – ÁLOM HAVA

December 1. – A Magyar Rádiózás Napja, az AIDS elleni világnap

1925. december 1-jén este indult meg a rendszeres rádiós műsorsugárzás. Az adóállomás Budapest néven jelentkezett. A megnyitón Demény Károly államtitkár, a Magyar Királyi Posta vezérigazgatója rádión keresztül, magyar, francia és angol nyelven szólt a rádióhallgatókhoz.

Az AIDS elleni világnap célja, hogy mozgósítsa az embereket a HIV elleni küzdelemben, és tudatosítsa a biztonságos szexuális élet fontosságát.

December 3. – A Fogytékos Emberek Nemzetközi Napja

Az ENSZ december 3-át e nappá nyilvánította 1992-ben, hogy felhívja a figyelmet a baleset, betegség, katasztrófa következtében fogytékossá váltak problémáira.

December 4. – Szent Borbála Napja – Bányásznap Magyarországon

December 6. – Szent Miklós – "Mikulás Napja"

Szent Miklós a keleti egyház egyik fő szentje, a gyermekek Mikulása. Ma minden bizonnyal ő a legnépszerűbb, legismertebb szent az egész világon.

December 9. – A Labdarúgás Világnapja

1995 óta a FIFA e világnappal emlékezik meg az ENSZ fennállásának 50. évfordulójáról.

December 10. – Az Emberi Jogok Napja

1948-ban az ENSZ közgyűlésén elfogadták az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozatot. Ennek emlékére az ENSZ 1950. december 4-i közgyűlése e napot az Emberi Jogok Napjává nyilvánította.

December 13. – Szent Lúcia – "Luca Napja"

Luca, Lúcia ókeresztény szűz vértanú (†304 körül) és a népi hiedelemvilág jeles alakja. Legendája azzal kezdődik, hogy anyjával, aki már tizenegy éve szenvedett vérfolyásban, elzarándokolt Ágota cataniai sírjához. Itt anyja meggyógyult, ő pedig álmodást látott, melyben Ágota megmutatta neki az igaz utat. Felébredve közölte anyjával, hogy nem megy férjhez pogány vőlegényéhez, mivel van már jegyese: Jézus. Kikérte örökrészét is, és azt szétosztotta a szegények között. Elhagyott vőlegénye följelentette a hatóságoknál. Miután nem volt hajlandó megtagadni előtűk a hitét, sem föladni szüzességét, a helytartó bordélyba akarta vitetni, de Lúcia teste csoda folytán úgy elnehezült, hogy 50 ökörral sem tudták odavontatni. Ekkor megkínózták, végezetül törrel torkon döfték, de addig nem halt meg, míg az utolsó kenegetet föl nem vette.

December 14. – A Hűség Napja Magyarországon

A kormány 2001-es rendelete alapján jött létre e

nap, annak emlékére, hogy a 1921. december 14–16-án Sopronban és környékén megtartott népszavazáson a lakosság többsége a Magyarországhoz tartozás mellett döntött.

December 16. – A Magyar Kórusok Napja

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége (KÓTA) és a Magyar Zenei Kamara védnökségével 1991 óta rendezik meg, annak emlékére, hogy 1882-ben ezen a napon született Kodály Zoltán.

December 18. – A Kisebbségek Napja hazánkban

1995-ben a magyar kormány a kisebbségbarát társadalmi légkör kialakítása és fenntartása érdekében hozta létre e napot. Ekkor kerül átadásra a Kisebbségekért díj, amelyet a kisebbségek érdekében a közéletben, az oktatásban, a kultúrában, az egyházi életben, a tudományban, a tömegtájékoztatásban, a gazdasági önszerveződésben kiemelkedő tevékenységet végző személyek és szervezetek kaphatnak meg.

December 24. – Ádám és Éva – "Szenteste"

December 25. – Karácsony – Jézus születése

December 26. – Karácsony másnapja

Karácsony utáni vasárnap – Szent Család Vasárnapja

XIII. Leó pápa szorgalmazta azzal a nyilvánvaló céllal, hogy a századvégi nyugati világban egyre inkább kikezdett családeszménynek imádságos alapokat adjon.

December 28. – Aprószentek

A napkeleti bölcsek a csillag nyomában jöve, Júdeaszerte tudakozódtak Jézus születési helye felől, kérdezvén: „Hol van a zsidók királya, a ki megszületett?” Heródes király hallván ezt, összehívatta az írástudókat, hogy megtudakolja, hol kell a jóslatok szerint a Messiásnak megszületnie. Trónját és dinasztiáját féltvén cselekedett így, a zsidók ugyanis a Messiás személyében földi szabadítót vártak, Dávid király trónjának jogos örökösét. Miután megtudta, hogy a Messiásnak Betlehemben kell megszületnie, hívatta a bölcseket, kifaggatta őket a gyermek életkora felől, majd Betlehembe igazította őket, hogy azok őt is nyomra vezessék. Terve kudarcba fulladt, mert mind a bölcseknek, mind Józsefnek angyal jelent meg álombeli látomásban. A bölcseket figyelmeztette, hogy visszafelé jövet kerüljék el Heródest, Józsefet pedig, hogy Máriával és a kisértel szökjenek Egyiptomba. Így is lőn. Heródes nem tudta, hogy az ismeretlen dávidi sarj kicsúszott a kezei közül, úgy próbált dacolni a sorssal, hogy Betlehemben és környékén minden számba jöhető gyermeket megöletett (Mt 2,1–18). E gyermekmészárlás áldozatait nevezi a magyar nép aprószenteknek.

December 31. – Szent Szilveszter pápa – "Szilveszter"

Forrás: www.jelesnapok.hu

Fejlesztés

Fejlesztési célok

A képviselő-testület Pénzügyi, Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Idegenforgalmi Bizottsága és a képviselő-testület október végi nyílt ülése egyaránt tárgyalta azt az előterjesztést, melynek alapjául Horváth László polgármesternek a testület tagjaihoz intézett 2008. szeptember 3-án intézett „Vitaanyag” tárgyú körlevele szolgált. A bizottság és a képviselő-testület tagjai igyekeztek néhány javaslataikkal kiegészíteni ezt, sőt kísérletet tettek a lehetséges bevonható pályázati források feltüntetésére is.

A lista közzétételének oka egyszerű: fontos, hogy a Tisztelt Választópolgárok javaslataival az alábbiakat kiegészítsük, pontosítsuk, a tennivalók sorrendjét megállapítsuk, s a rendelkezésre álló forrásokat felbecsüljük. Véleményem szerint elengedhetetlen a fejlesztési célok minél szélesebb társadalmi egyeztetésre bocsátása, hisz így mindnyájan sokkal inkább magunkénak érezhetjük a munka eredményeit.

Természetesen a fejlesztések megvalósulása nagyban függ az önkormányzat aktuális anyagi helyzetétől, ám a 2008-as keserves esztendő után – a kedvezőtlen hazai és világgazdasági folyamatokról nem megfeledkezve - önkormányzatunk anyagi helyzete végre óvatos bizakodásra ad okot. Mivel a 2009. évi költségvetés tervezésének időszakában vagyunk, így a pontos számok egyelőre nem ismertek. Az alábbi lista azonban nem egy év feladatait tartalmazza, sokkal inkább középtávú (az EU költségvetési ciklus végéig, 2013-ig szóló) fejlesztési célokat ölel fel. Bízom abban, hogy az állami juttatások várható szűkülése ellenére pályázati önrész céljára forrást tudunk elkülöníteni. Másrészt azért tartom rendkívül fontosnak fejlesztési céljaink minél alaposabb

dokumentálását, mert önkormányzatunk anyagi helyzetének esetleges még látványosabb javulása nem érhet minket felkészületlenül, s a pályázati lehetőségek átgondolt kihasználása révén pénztökének összegének többszörösét kitevő értékű fejlesztést hajthatunk végre. Az ötletbörze mellett zajlik a legelőkelőbb helyre sorolt fejlesztések tervdokumentációjának elkészítése is, hogy a rendelkezésre álló forrás és a szükséges pályázat megjelenése esetén a lehető leggyorsabban tudjunk cselekedni. Örömmel adhat okot, hogy önkormányzatunk e sorok írásakor hat pályázatban érdekelt, (TDM-szervezet kiépítése, Ba-

latonszentgyörgyi iskolafelújítás, Művelődési Ház bővítés, játszótér felújítás, hegyi túraútvonalak kiépítése, nyári rendezvények finanszírozása) ám remélhetőleg a jövőben lesz lehetőségünk a többi elképzelés megvalósítására is.

Kérem a Tisztelt Olvasókat, hogy az alábbi fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos véleményüket osszák meg velünk akár a Balatonberényi Tükörkép lapjain, akár közvetlenül az önkormányzathoz eljuttatva.

Tisztelettel:

Horváth Péter, alpolgármester

Fejlesztési cél	Lehetséges bevonható forrás
Vitorlaskikötő és a hozzá tartozó kiszolgálóegységek, szálláshelyek építése	DDOP 2.1.2. (folyamatban)
Turisztikai fejlesztési koncepció elkészítése	?
Naturista Kemping szálláshely-bővítés, vizesblokkok felújítása, érintésvédelmi korszerűsítés	DDOP 2.1.2.
Vasútállomás keleti oldalán lévő MÁV terület megszerzése, parkosítás, térkövezés, buszmegálló kiépítése	UMVP 135/2008 FVM rendelet (LEADER)
Hegyi turistautak kijelölése, kilátók megépítése (Balatonkeresztúrral közösen)	DDOP 2.1.1., 137/2008 FVM rendelet (LEADER) (folyamatban)
TDM-szervezet kiépítése, települési arculat kialakítása, tájékoztató táblák, egységes szálláshely-foglalási rendszer stb.) (Turisztikai Egyesület)	DDOP-2.1.3./C (folyamatban)
Községi Strand főépület és vizesblokkok felújítása, akadálymentesítése, csónakbőrlidőszertől kialakítása, további fásítás, meglévő fák cseréje, további szolgáltatások biztosítása	DDOP 2.1.1., 135/2008 FVM rendelet (LEADER), esetleg decentralizált pályázati források
A sportpálya melletti parkoló és a vitorlaskikötő közötti részen rendezvényhelyszín kialakítása, büfé, szabadtéri színpad építése, parkosítás, sétáló utak, szökőkút	DDOP 2.1.1.
Kísérleti partszakasz tereprendezése, parkosítása, sétány kialakítása	135/2008 FVM rendelet (LEADER)
község bel- és külterületén lévő vízfolyások, árkok, átereszek, surrantók, hidak, állapotának felmérése, szükséges felújítások elvégzése	LEADER (?), DDOP 2007-5.1.5B
Dózsa, Deák, Hunyady, Bartók utcák, Ady-köz szilárd útburkolat kiépítése, közúthálózat felújítása	decentralizált pályázati források
Bübos-községben községi közút kialakítása	decentralizált pályázati források
Temető: WC kialakítása	decentralizált pályázati források
Művelődési Ház bővítése	FVM IKSZT-pályázat (folyamatban)
Községközpont karbantartása, tetőtér beépítése, energiatakarékos fűtési rendszer kialakítása	DDOP 3.1.1.
Orvosi rendelő akadálymentesítése	Szociális és Munkaügyi Minisztérium pályázata (ha újra kiírásra kerül), DDOP 3.1.1.
Játszóterek felújítása, EU-komformmá tétele	UMVP 135/2008 FVM rendelet (LEADER) (folyamatban)
Sportöltöző felújítása	decentralizált pályázati források, Leader
Tűzoltószertár bővítése	decentralizált pályázati források, Leader
Az Ön javaslata	

Sport / Galéria

Labdarúgás

Negyedik helyen kicsik és nagyok

Az őszi utolsó fordulót követően mind felnőtt, mind ifjúsági csapatunk a negyedik helyről várja a tavaszi folytatást.

Az utolsó három forduló eredményei:

13. forduló

Bábonymegyer – Balatonberény 2:5 (U19: 0:18)

14. forduló

Balatonberény – Kőröshegy 1:0 (U19: 0:0)

15. forduló

Balatoni Vasas – Balatonberény 2:2 (U19: 2:3)

Müller Gábor 6/a: A balatoni hajózás

Az őszi utolsó fordulót követően mind felnőtt, mind ifjúsági csapatunk a negyedik helyről várja a folytatást.

A Magyar Kupa megyei selejtezőjének második fordulójában:

Balatonberény – Balatonkeresztúr 1:4

Csapatunk vereségével elbúcsúzott a további küzdelmektől.

Kék Tó öregfiúk bajnokság

Balatonberény – NL Kereskedés 3:1

Balatonkeresztúr – Balatonberény 5:4

A Tab és a Marcali elleni elmaradt mérkőzések tavasszal kerülnek lejátszásra.

Horváth Péter

Kollár Henrietta
5/b

Kollár Krisztián 1. oszt.

Sifter Milán és
Krisztián: A
komodói
varánusz

Szerkesztők: Toronyi Zsolt, Bató Bernadett, Kristófné Ifi Jarmila.

Postacím: Balatonberény, Kossuth L. u. 28., e-mail: bbereny.tukorkep@gmail.com

Az esetleges nyomdai hibákért elnézést kérünk.